

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

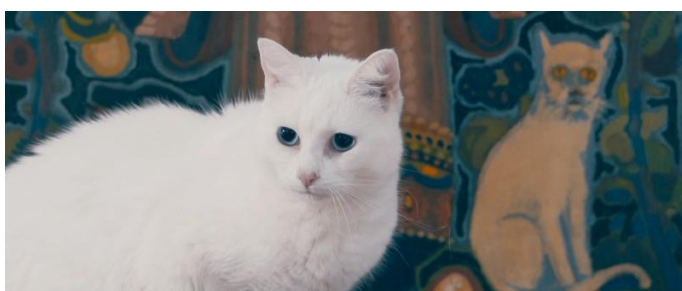
TISKOVÁ ZPRÁVA

21. leden 2019

NOVINKY

Vznikl reklamní spot Portmonea

Začátkem ledna 2019 natočilo litomyšlské muzeum krátké video, které by mělo k prohlídce Váchalova muzea v Litomyšli nalákat nové návštěvníky.

Ukázka ze spotu

Třiminutový spot ukazuje v detailech Váchalovy malby, nejprve pozitivní výjevy, poté i ty strašidelné v podobě čertů, duchů, kostlivců, odsouzců na smrt až po duše v očištění. Všechno samozřejmě neprozradíme, snad jen to, že průvodcem se divákovi stává bílá kočka, kterou do expozice přivábí flétna Krysaře. Při pozornějším zkoumání zjistíme, že touto postavou není nikdo jiný než Josef Váchal.

Natáčení probíhalo ve večerních a nočních hodinách a nebylo jednoduché. Hlavní „herečka“, šestiletá kočička Beruška, je totiž neslyšící. Respektovat jsme museli také její únavu, kterou nám jasně deklarovala, když se uložila k spánku v peřinách na Portmanově posteli. Spot je k vidění na youtube kanále Regionálního muzea v Litomyšli:

<https://youtu.be/pMiw51rkM8>

a na webových stránkách muzea:

<http://www.rml.cz/cs/muzeum/portmoneum.html>

Premiéru si snímek odbyl v neděli 20. ledna na premiéře loutkového představení Krvavého románu v Divadle v Dlouhé v Praze. Nastudovali ho členové nezávislého loutkového divadla LokVar, kteří spolupracují s předními českými loutkovými scénografy a využívají různé typy loutek. Hra čerpá z Váchalova *Krvavého románu*. Představení bude k vidění i v Litomyšli, a sice v rámci Muzejní noci. Do prostor Portmonea zavítají herci se svými loutkami 1. června 2019.

Loutky ke Krvavému románu divadla LokVar

(Hana Klimešová)

Výstava

Barbaři v pohybu

Život Germánů v době římské na pomezí Čech a Moravy a jejich kontakty s římským světem

10. únor – 12. květen 2019

V sobotu 9. února 2019 bude od 17 hodin vernisáž zahájena výstava Barbaři v pohybu. Do života „barbarů“ vtáhne její návštěvníky sdružení Bacrie z.s. Uvidí, jak si germánští muži krátí volnou chvíli hrou, přípravy na žárový pohřeb i germánské ženy při jejich běžných činnostech, např. při tkaní textilu. Možná dojde i na setkání s římskými vojáky. Výstavu zahájí přední odborníci na dobu římskou.

Díky spolupráci několika institucí je návštěvníkům výstavy možné prezentovat život v době římské z různých pohledů. Mnohé z vystavovaných památek dosahují celoevropského významu. Výzkumy pohřebišť, sídlišť nebo hromadných nálezů (depotů) odkrývají způsob života Germánů. Výstava představí nejnovější klíčové lokality a ukáže kontakty Germánů s římským prostředím doložené např. nálezy keramiky terra sigillata, mincemi, zlomkem římského meče, provinciálními sponami na oděv apod. Ke kontaktu s Římany intenzivněji docházelo v období markomanských válek ve druhé polovině druhého století našeho letopočtu. Proto mozaiku vystavovaných památek doplní římský pochodový tábor nalezený v Jevíčku na Malé Hané. Kromě nálezů z archeologických výzkumů v Jevíčku (germánské žárové pohřebiště s hroby obsahující militaria, římské importy, pozůstatky germánské osady) budou na výstavě prezentovány i další lokality (Biskupice, Chornice, Staré Město, Litomyšl, Cerekvice nad Loučnou, Slepotice). Návštěvník bude mít možnost díky výzkumům na jižní Moravě vidět nálezy z římského prostředí. Vše doplňují repliky a ukázky – např. dílna na zpracování kovů.

(Jana Němcová)

Doprovodný program k výstavě pro školy i širokou veřejnost

Myslíme i na dětské návštěvníky, připravili jsme pro ně interaktivní doprovodný program, který je po celou dobu součástí výstavy. Děti si mohou zkusit práci archeologa, obléci si dobové oděvy, učesat se podobně jako germánští obyvatelé nebo si umlít obilí na ručním mlýnku. „Pohrát“ si však mohou i dospělí.

V rámci výstavy chystáme 11. května celodenní akci věnovanou době římské. Program uvedeme dne 30. dubna 2019 na stránkách www.rml.cz.

Výtvarná soutěž *Den či život v době římské*

Pro malé kreslíře je připravena soutěž o nejhezčí obrázky s tématy z doby římské. Prostřednictvím soutěže chceme ještě více přiblížit život Germánů na našem území, který v mnoha ohledech ovlivňovalo římské impérium. Akce je určena dětem z MŠ, ZŠ. Jako téma soutěže jsme proto zvolili **Den či život v době římské**. To, jak se oblékali, jak válčili, jaká řemesla znali, čím se bavili apod. Inspirací k malbě Vám bude výstava plná zajímavých podnětů. A o co můžete soutěžit? O drobné ceny, volné vstupenky do muzea, knihy nebo třeba den strávený s archeologem při práci v terénu či jeho laboratoři.

Kategorie:

Děti od 3 do 7 let

Děti od 8 do 10 let

Děti od 11 do 15 let

Technika: kresba či malba formát A4 nebo A3

Termín soutěže: 10. 2. – 5. 5. 2019

Vyhodnocení soutěže: Výsledky i odměny ze soutěže budou vyhlášeny 11. května 2019. Podrobnosti budou uvedeny při zahájení výstavy 9. února 2019 a na stránkách muzea www.rml.cz. **Soutěžní práce musí**

být označena následujícími údaji: jméno a příjmení, věk a kontakt. Doručit do muzea je můžete osobně na pokladnu dle běžné otevírací doby. Nebo zaslat poštou na adresu *Regionální muzeum v Litomyšli, Jiráskova 9, 570 01 Litomyšl* s heslem „Soutěž“. Práce došlé po termínu uzávěrky nebo nesplňující podmínky nebudou zařazeny do soutěže. Výherci budou o svojí výhře informováni na kontaktní adrese.

Pořadatel si vyhrazuje právo vystavit zaslané soutěžní práce v budově muzea, na internetových stránkách, muzejním facebooku a za účelem propagace, a to včetně jmen výherců. Osobní údaje (adresa apod.) slouží pouze pro potřeby muzea v souladu s GDPR.

Procházka výstavou pro školy i veřejnost (skupina od 10 osob)

Komentované prohlídky s lektorem z muzea, který vás provede výstavou.

Cílová skupina: žáci základních, středních a speciálních škol, školní družiny a žáci MŠ, veřejnost (skupiny od 10 osob výše).

Délka programu: 45 minut a dle časových možností účastníků.

Termín: Na prohlídku je potřeba se přihlásit 14 dní předem.

Kontaktní osoba: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, info@rml.cz, 461 615 287.

Cena: Žáci a studenti s předplacenou permanentkou vstup zdarma, bez předplacené permanentky je cena dle platného ceníku na pokladně muzea, pedagogický doprovod vstup zdarma.

Provázanost s ŠVP a RVP: lze zahrnout do vzdělávací oblasti Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Objevy a dobývání, Počátky nové doby, Moderní doba, Člověk a společnost – obor Dějepis, Umění a kultura – Výtvarná výchova.

Lektorovaný program pro školy

Víte, jak žili barbaři v době římské? Jak se oblékali, jaké nosili účesy nebo jak si obstarávali obživu? Odpovědi, nejen na tyto otázky, najdete v našem interaktivním programu. Blíže se seznámíte také s prací archeologa – postupy jeho práce, archeologickém výzkumu a mnoho dalšího.

Cílová skupina: I. stupeň ZŠ (hravá forma), 6.–9. třída ZŠ, studenti středních škol, víceletých gymnázií.

Délka programu: 45–60 minut a dle domluvy.

Termín: Na program je potřeba se přihlásit 14 dní předem.

Kontaktní osoba: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, info@rml.cz, 461 615 287.

Cena: Žáci a studenti s předplacenou permanentkou 20 Kč, bez předplacené permanentky 40 Kč, pedagogický doprovod zdarma, v ceně programu je zahrnut lektor, návštěva výstavy a spotřebovaný materiál.

Provázanost s ŠVP a RVP: lze zahrnout do vzdělávací oblasti Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Objevy a dobývání, Počátky nové doby, Moderní doba, Člověk a společnost – obor Dějepis, Umění a kultura – Výtvarná výchova.

(Renata Kmošková)

Program pro školy, školky, školní družiny

Masopust držíme...

26.–28. 2. 2019

Přijďte s námi slavit masopust – veselé období od Tří králů až do začátku postní doby na Popeleční středu. Období to plné bujarého veselí, karnevalů, maškarních bálů, dobrého jídla, zpěvu a taškařic. Původ masopustu – masa pustu, sahá až do 9. století. V muzejním ateliéru se žáci seznámí s tímto původně pohanským zvykem a jeho tradicí. Dozvědí se, co jíst na „Tučný čtvrtek“, co dělat na „Masopustní úterý“, proč říkáme „na Popeleční středu“ a mnoho dalšího. Pod vedením muzejních lektorů si poté vytvoří masku na maškarní bál, čepici s papírovými růžemi nebo masku kobyly, která nesmí chybět v žádném masopustním průvodu. Těšíme se na Vás. Další dílny pro vás připravíme zase v dubnu.

Časy jednotlivých dílen: 8.00, 9.30, 11.00, 13.00 nebo dle domluvy.

Vstupné skupiny: MŠ 20 Kč; žáci škol s předplacenou permanentkou 30 Kč pouze za materiál; žáci a studenti škol bez předplacené permanentky 40 Kč; učitelé zdarma; v ceně programu je zahrnut materiál na tvoření a lektor.

Klíčové kompetence RVP: Kompetence k učení; Kompetence k řešení problémů; Kompetence komunikativní; Kompetence sociální a personální, Kompetence občanské; Kompetence pracovní.

Vzdělávací oblasti RVP: Člověk a jeho svět; Člověk a společnost; Umění a kultura; Člověk a svět práce; Doplňující vzdělávací obory.

Rezervace programů u průvodců na čísle 461 615 287 nebo na e-mail: info@rml.cz, kmoskova@rml.cz. Změna programu vyhrazena!

(Renata Kmošková)

PROBÍHÁ

Výstava

Marie Fischerová-Kvěchová známá i neznámá...

24. listopad 2018 – 27. leden 2019

Marie Fischerová-Kvěchová (1892–1984) byla česká výtvarnice, která se do povědomí široké veřejnosti dostala především jako ilustrátorka kouzelných knih pro děti. Málokdo však zná i její další umělecká díla. Věnovala se rovněž figurální a portrétní tvorbě, namalovala řadu krajinomaleb či krásné akvarelové studie rostlin. Často se svojí rodinou cestovala a zážitky poté zachycovala na obrazech a akvarelech. Z etnograficky zajímavých oblastí Čech i Moravy pochází řada skic lidových krojů a nechybí ani obrázky inspirované přírodou. Její kresby našly uplatnění i v oblastech užitého umění, objevují se na dopisnicích, propagačních tiskovinách, kalendářích či dětských hracích kostkách. Malířka vytvářela také návrhy dětského oblečení a jídelních servisů, vystřihovací panenky či vystřihovací betlémy.

Výstava mohla vzniknout díky vstřícné spolupráci s rodinou Marie Fischerové-Kvěchové, se Středočeským muzeem v Roztokách u Prahy (a autorkou libreta výstavy Bc. Markétou Urfusovou), s Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně a s Uměleckoprůmyslovým muzeem v Praze.

Doprovodný program k výstavě pro školy a školky

Výtvarné dílny inspirované malířčinou tvorbou

Nejdříve si společně projdeme výstavu a poté si v muzejním ateliéru vytvoříme postýlku pro panenku Malenku, andělíčky ochránce apod.

Cílová skupina: Žáci základních, středních a speciálních škol, školní družiny a žáci MŠ.

Délka programu: 60–90 minut a dle časových možností účastníků.

Termín: Na dílnu je potřeba se přihlásit 14 dní předem.

Kontaktní osoba: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, pokladna@rml.cz, 461 615 287.

Cena dílny: Žáci a studenti s předplacenou permanentkou platí 30 Kč, bez předplacené permanentky je cena 40 Kč na žáka. Cena zahrnuje lektora a spotřebovaný materiál.

Procházka výstavou

Komentované prohlídky výstavy s lektorkou, která vás a vaše žáky seznámí s tvorbou výtvarnice Marie Fischerové – Kvěchové.

Cílová skupina: Žáci základních, středních a speciálních škol, školní družiny a žáci MŠ.

Délka programu: 45 minut a dle časových možností účastníků.

Termín: Na prohlídku je potřeba se přihlásit 14 dní předem.

Kontaktní osoba: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, pokladna@rml.cz, 461 615 287.

Cena: Žáci a studenti s předplacenou permanentkou vstup zdarma, bez předplacené permanentky je cena dle platného ceníku na pokladně muzea.

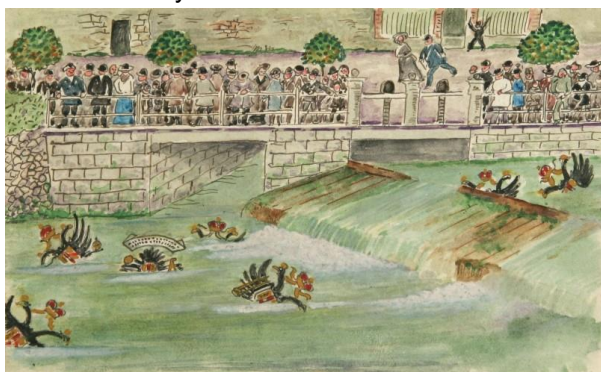
(Renata Kmošková)

Výstava

Vznik Československa očima Quidona Šimka

13. říjen 2018 – 24. únor 2019

Výstava představí návštěvníkům litomyšlské události od května 1918 do uzavření míru s Rakouskem v září 1919, jak je zachytil litomyšlský kupec, kronikář a malíř Quido Šimek. Když Šimek viděl, že válka jen tak neskončí, rozhodl se nahradit chybějící místní tisk. Někdy v zimě 1914/1915 začal převratné i všední události zaznamenávat slovem a obrazem. Ohlédl se po událostech uplynulých od počátku války a pak již psal a kreslil průběžně. Jeho dílo se nakonec rozrostlo do nevídaných rozměrů – na osm dílů s téměř tisícem stran a barevných ilustrací.

Kromě obrázků, které zaujmou každého, je poutavý i popis událostí. Šimek se pohyboval přímo v centru dění, skoro nic mu neuniklo a vše zpestřoval zachycováním „drbů“ a ironickým komentováním. Na výstavě jsou jeho texty z praktických důvodů zkráceny, ale obsahově, stylem i celkovým vyzněním odpovídají originálu.

Výstava je doplněna dobovými předměty souvisejícími s koncem války a převratem – „říčními orly“, kteří se slétli do Loučné, zbraněmi, dokumenty apod.

Školní výpravy, které mají zájem o průvodce výstavou, se mohou s dostatečným předstihem domluvit s muzejní pedagožkou Renatou Kmoškovou (kmoskova@rml.cz, 461 611 162).

(Petr Chaloupka)

Zimní dětská herna v muzeu

Od 1. listopadu 2018

Oblíbená dětská herna se vrací do muzea. Nemůžete v zimě na hřiště? Nevadí, přijďte si pohrát k nám. Volné hraní a tvoření v teple muzejního sálu. Možná na vás čeká překvapení!

(Renata Kmošková)

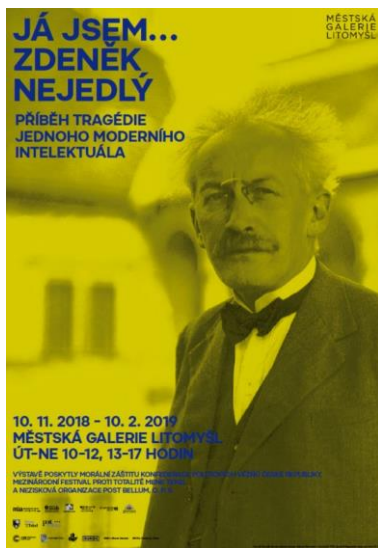

Výstava v domě U Rytířů

Já jsem... Zdeněk Nejedlý

Příběh tragédie jednoho moderního intelektuála

10. listopadu 2018 – 10. února 2019 v domě U Rytířů

Městská galerie Litomyšl uspořádala ve spolupráci s Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, v. v. i., Národním archivem a **Regionálním muzeem v Litomyšli** výstavu o kontroverzní osobnosti litomyšlského rodáka Zdeňka Nejedlého (1878–1962).

Představí ho nejen jako univerzitního profesora, historika, hudebního vědce a zastávce národních tradic 19. století, ale také jako sympatizanta komunistických idejí, Stalina obdivovatele a posléze i člena československých poválečných vlád, spoluodpovědného za dění po únoru 1948.

Nejedlý patřil k vědecké elitě. Měl hluboký vztah k Litomyšli a stopy jeho práce se zde objevují od přelomu 19. a 20. století až do konce jeho života. Od roku 1978 je zde symbolicky přítomen prostřednictvím sochy, již mu k oslavě 100. výročí narození postavilo vedení města. Postoj k ní dnes rozděluje veřejnost stejně, jako ji štěpil vztah k Nejedlému v době, kdy žil.

Součástí výstavy, k níž vyjde doprovodná publikace, je i zpráva o tom, jak se Litomyšlané dodnes vypořádávají s odkazem tohoto muže.

Projekt je spolufinancován grantem Ministerstva kultury České republiky – *Profesionální výtvarné umění*, grantem Pardubického kraje – *Podpora kulturních aktivit v Pardubickém kraji v roce 2018*, Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, v. v. i. (v rámci *Strategií AV21: výzkumný program Formy a funkce komunikace*). Jeho dalšími sponzory jsou Dukor, s. r. o., Litomyšl, RNDr. Marie Kárská, daňový poradce, Strakov, MUDr. Vladimír Oliva, s. r. o., Litomyšl a Jan Vavřín – ARS Litomyšl.

(Martin Bošтік)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Nová expozice RML je otevřena od července 2014 – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice

Litomyšl

– město kultury
a vzdělanosti

Lektorovaný program

Udělej si vlastní sgrafito!

Unikátní projekt Regionálního muzea v Litomyšli a Městské galerie Litomyšl, při kterém si účastníci kurzu mohou vyrobit vlastní renesanční sgrafito. Vhodné pro školy, širokou veřejnost i jako dárek (zážitkový poukaz). Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-verejnost.html> (veřejnost)
<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-skoly.html> (školy)

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

29. leden – 12. květen 2019, Vlastivědné muzeum v Šumperku

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2019-01-29>

Zmatené peníze

21. únor – 24. březen 2019, Muzeum Napajedla

Interaktivní numizmatická výstava o zmatcích ve financích států zapojených do první světové války s bohatým doprovodným programem – více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/zmatene-penize-2019-02-21>

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 287 nebo 461 616 723 (přímá linka do Rodného bytu – jen v otevírací době) nebo na info@rml.cz.

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 821 nebo 734 541 323 nebo na klimesova@rml.cz.

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany není bezbariérový (několik schodů), přístupný je pouze s vlastním asistentem.

Portmoneum není přístupné pro vozíčkáře.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Barbaři v pohybu – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Portmoneum – Mgr. Hana Klimesová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Vznik ČSR očima Q. Š. / Zmatené peníze / Retrogaming – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Marie Fischerová-Kvěchová / Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Udělej si vlastní sgrafito! – Mgr. Hana Klimesová, klimesova@rml.cz (pro školy Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz)

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!